

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vojaščina in veja s poslovno vred in v Mariboru s postavljanjem na dom za čelo leto 4 K., poi leta 2 K in za četrt leto 1 K. Naravnina za Nemčijo 6 K., za druge kraljevstvene dežele 8 K. Cesar bodi sam po mreži, plato na leto samo 3 K. — Nasobina se pošlja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dodeljuje do odpovedi. — Udeleženje: Korotka cesta štev. 5. — Skopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Korotka cesta štev. 5, sprožno naročino, inserati in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopnega petljivca za enkrat 18 vin., ali kar je leto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naslovka“ stane beseda 5 vin. Parte in zaklave vsakega petljivca 24 vin., Izjave in Poslanje 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštne proste.

Naše čete korakajo v Rusijo.

Severno in severo-zahodno od Lvova naše armade prekoračile rusko državno mejo. — Avstrijske čete zasedle ruski mesti Tarnogrod in Tomašov. — Rusi bežijo čez reko Bug. — Uspešni boji naših slovenskih polkov v jugoizhodni Galiciji. — Artilerijski boji na italijanskem bojišču. — Italijanski napadi povsod odbiti. — Hudi boji za Gorico. — Naši potopili italijanski torpedni čoln.

Nadvojvoda Franc Ferdinand.

V pondeljek dne 28. t. m. je minilo leto od žalostnega dogodka v Sarajevu. Vsa Avstrija je danes edina v sodbi, da smo z nadvojvodo Franc Ferdinandom izredno veliko izgubili. Načrti njegovi, ki jih je imel za preobrazbo Avstrije na znotraj in za nove razmere z zunanjimi državami, so dokaz njegove velike državniške bistroumnosti. To čutimo in spoznavamo posebno v sedanjih dneh! Kako dobro je n. pr. pokojni sodil naše razmerje do Italije! Niti trenutek ji ni zaupal. Po osvojitvi Bosne in Hercegovine se je tedanji zunanjji minister grof Erental posebno navduševal za Italijo in je šef generalnega štaba Konrad-Hecendorfu začel gledate utrdbe naše južne meje in proučevanje italijanskih v ruskih razmer po naših častnikih delati največje težave. Franc Ferdinand je smatral to politiko za kratkovidno in njegov zaupnik Konrad-Hecendorf je odstopil kot šef generalnega štaba ter se vrnil šele po Erentalovi smrti, ko je imel pod Berchtoldom zopet prosto roko.

Blagodejni upliv Franc Ferdinanda na notranjo avstrijsko politiko se je začel čutiti 1. 1908, ko je prišel na krmilo baron Beck, ki je bil takrat še mož njegovega zaupanja. Mi Slovenci in Hrvati smo kmalu spoznali novi tok na Primorskem, kajti od državnih oblasti se je proti nam postopalo ravno tako, kakor proti Italijanom, katerim se niso več dovoljevale nobene predpravice. Kolikor je bilo mogoče, se je gledalo na to, da se goji avstrijski domoljubni čut in da se zatre vsako iridentistično gibanje. O tem bi znal veliko povedati krški škof dr. Mahnič, katerega je pokojni nadvojvoda zelo visoko čislal.

Z zlimi slutnjami se je podal Franc Ferdinand lanskoga leta na potovanje v Bosno. V najožjem krogu se je izražal, da še vedno upa, da se bo nekaj zgodilo, vsled česar bo njegovo potovanje lahko odpadlo. Toda general Potiorek je z železno voljo zahvalil njegov prihod v Sarajevo, da se nasproti naščajodemu srbofilskemu gibanju ojači in na novo poživi domoljubna struja. Ko so javili Franc Ferdinandu, da se je vnela os pri železničnem voznu, ki je imel peljati potrebno prtljago v Bosno, mu je zopet šilnila zla slutnja v glavo in svoji soprogri je reklo: "Tako se začne najino potovanje, tukaj vneta os pri vlaku, na ladji „Viribus“ pa bo razstrelba in v Bosni bombe." Na ladji se ni nič zgodilo. Pač pa se je uresničila njegova slutnja glede Bosne. Bomba sicer ni razpočila, a njega in soprogu je zadela krogla iz samokresa od Srbov nahujskanega dijaka Prinčipa ter uničila v njem najlepše upre vseh avstrijskih domoljubov.

Avstrija je Srbiji napovedala vojsko, ker po tem groznem čunu ni mogla in ni smela še nadalje trpeti vednih hujskarij in nemirov, ki so izhajali iz Belgrada z vednostjo in odobravanjem srbske vlade in srbske kraljeve rodovine. In iz te vojskine napovedi je nastala svetovna vojska. Avstrija se je v tej vojski pokazala močnejša in enotnejša, nego so misli li in upali njeni sovražniki. Narod ob naroču se s hrabrostjo in junaštvom bije za obstoj starodavne habsburške monarhije, vsakdo rad donaša svoje žrt-

ve za skupno našo domovino in vse moli in želi, da ostane Avstrija v tej velikanski borbi zmagovala nad vsemi mnogoštevilnimi sovražniki. Duh Franc Ferdinandov naj čuje nad njo in njenimi narodi!

Pred cesarjem.

Dunajčani so naredili zarađi osvoboditve Lvova našemu sivilasemu cesarju veliko veselje. Drugi dan po padcu Lvova, dne 23. junija, se je najprej služila v cerkvi sv. Štefana slovesna zahvalna služba božja, da je glavno mesto Galicije, Lvov, rešeno sovražnik. Velikanska cerkev je bila natlačeno polna vernih Dunajčanov. Po končani službi božji pa se je podala stotisočera množica, ki je potoma še vedno naraščala, proti Šenbrunu, da se pokloni svojemu preljubljenemu vladarju. Točno ob 11. uri se je prikazal vladar na balkonu. Nastalo je velikansko navdušenje med ogromno množico. S cesarjem je prišel na balkon tudi prestolnaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef z nadvojvodinjo Cito, ki je imela v naročju najstarejšega sinčka, bodočega vladarja Avstrije. Posebno veselo-ganljivo je bilo, ko je tuži ta majhni fantek skušal množico pozdraviti z mahanjem svoje rokice. Ceser je bil globoko ginjen radi ljubezni, ki mu jo izkazujejo Dunajčani na tak lep in slovesen način. Župan dr. Vejskirchner je cesarja v imenu mesta Dunaja lepo pozdravil, na kar se je cesar zahvalil ter izrekel željo, da prebivalstvo vstraja v svoji domoljubnosti, dokler ne napoči dan, ko bo z božjo pomočjo njegovim narodom zajamčen zmagovit in časten mir. Slovesna poklonitev Dunajčanov je naredila cesarju očividno veliko veselje.

Ni povoda za strah.

V nedeljo dne 20. junija t. l. se je vršilo v Pragi zborovanje zvezne čeških okrajnih zastopov. Kakor znano, obhajajo okrajni zastopi ravno v tem vojnem letu jubilej svojega polstotletnega obstanka. Na zborovanje je prišel tudi novi cesarski namestnik Češke, grof Coudenhove. Njegova navzočnost je dala povod velepomembnim političnim besedam. Načelnik zvezne je pozdravil predstojnika deželne vlade in cesarskega zastopnika s topilim od navzočih z burnim odobravajem sprejetimi besedami, v katerih je z velikim podarkom izrazil patriotična čustva češkega ljudstva. Cesarski namestnik, kojega prvi nastop se je vršil pod zelo srečnimi znanimenji, je odgovoril na prostodušne in odkritosrčne besede govornika v enako topilih in odkritosrčnih besedah in vrhutega uporabil to priliko, da zavrne v gorovor, ki je bil politično fino zamišljen in dobro namerjen, strahove, ki se od govorov strani zlobno raznašajo. Rekel je: Tudi po srečno doseženem miru ne bo nobenega povoda za strah, da babil katerikoli avstrijski narod, ki živi pod žezлом Habsburžanov, ogroževan v svojem narodnem obstoju ali pa oviran v kulturnem razvoju. Ta stavek, ki ga je cesarski namestnik izgovoril s posebnim povarkom, je vzbudil pravcati vihar pritrjevanja. Sledbeni zborovalec je čutil, da je cesarski zastopnik namestnik uporabil svojo navzočnost na zborovanju zato, da zastopnik češkega ljudstva, ki so prihiteli na zborovanje od blizu in daleč, pove ravno to.

Rumunija mirna.

Po zanesljivih poročilih ni pričakovati, da bi se Rumunija pred pretekom dveh mescev nagnila na e-

no ali drugo stran. Tako dolgo bodo namreč, kakor se v poučenih krogih zatrjuje, trajala pogajanja Rumunije s sosednimi državami. Treba je opomniti, da je osvojitev Lvova na rumunsko vlažno in tudi na precejšen del prebivalstva naredila ugočen, nam prijazen utis.

Nemiri na Ruskem.

V različnih mestih Rusije so se začeli nemiri. O vzrokih nemirov se glasijo poročila zelo različno: da je ljudstvo že nezadovoljno z vojsko, da so nemiri le proti židom in Nemcem, da štrajkajo in delajo izgredne le delavci zaradi plače itd. Gotovo je le to, da so nemiri. Z našega stališča bi bilo tudi krivo, a ko bi stavili pretirane upe na te nemire. Naša moč je in ostane naša hrabra armada.

Tudi da sta odstopila notranji in vojni minister in da misli odstopiti zunanjemu minister, nima pomena, kakor da bi na njih mesto prišli ministri, ki so bolj za mir nego za vojsko, ampak ravno nasprotno je res. Nasledniki so še bolj bojeviti, toda pri političnih strankah bolj priljubljeni kot dosedanji.

Slike iz vojne.

Armadno vodstvo hvali junaštvo Slovencev.

Prvo srečanje z Italijani.

Naš prijatelj M. Omladič, doma iz Braslovč v Savinjski dolini, dodeljen pionirske četi ..., vojna pošta št. 46, se je udeleževal skozi 6 mescev bojev v Galiciji. Bil je pozneje v bolnišnici. Ko je zopet okreval, so ga poslali na južno bojišče, odkoder nam zelo izrazito opisuje boje naših vrlih slovenskih čet z verolomnimi Italijani. Omladič pravi v svojem pismu: "Kar pišem, sem vse osebno doživel." Vsebina pisma bo gotovo vse naše čitatelje izredno zanimala. Pismo se glasi:

Bojišče, dne 20. junija 1915.

Dne 26. maja okoli 6. ure popoldne začne sovražnik, utrijet pri F., nenašoma z dvema baterijama obstrelijevati hrib S., kjer so bili naši Štajerci od ... pešpolka. Obstrelijevanje, ki je bilo strašno, je prenehalo malo pred nočjo. Vsi smo nekako z grozo in s strahom opazovali kanonado. Bili smo se za junake, ki so bili izpostavljeni temu peklenskemuognju; ko se je dim razkobil, smo si oddahnili, ker samo na nekem mestu je bil strelski jarek prefrgan za 2 metra. Tudi izgube so bile samo par ranjenih. Izstrelil pa je sovražnik nad 200 granat in šrapnelov.

Drugi dan, 27. maja, sem bil dodeljen k metalu min v prvo strelno čerto ter tako imel priložnost, se udeležiti prvega spopada s sovražnikom. Ob 11. uri dopoldne se začne kanonada, in sicer to pot ře z večjo množino kot prejšnji dan. Seveda je bil cilj Italijanov zopet S..... Omeniti moram, da v slučaju, da pada hrib S...., bi imel sovražnik ključ do G.... v rokah. Naše armadno vodstvo si je bilo v svesti, kakšno važno nalogo da ima S... in je dalo v noči hrib še bolj utrditi in je tudi poslalo na hrib več ojačenj. Kmalu opoldne, ko je bil ogenj najhujši, pa zaledamo na hribu nasproti S... kar mrgeleti sovražnika, ki je že na 2000 kiorakov z nasajenimi bajoneti v več vrstah korakal proti nam.

Naša artilerija, ki je le redko, a za to precizno odgovarjala sovražniku, utihne za trenutek. Vse je napeto. Sovražnik se neprehnomoma približuje. Dve granati dobijo Italijani v sredo vrste, a to jih ne mo-

ti. Kakor na vežbališču, tako korakajo naprej. A kaj je to? Njihove vrste se naenkrat lomijo, se mešajo, eni pada, drugi bežijo. Prišli so pod ogenj naših pušč. Redki strelji, a vsak zadegne. So pa Slovenci. Temu ognju Italijani niso bili kos; strašna zmešnjava nastane v sovražnikovih vrstah. Kamor beži eden, jih beži deset, trideset, in v te bežeče trume merijo naši vrli topničarji. Skoro vsak strel zadegne. Se vidi, da so artileristi že bili v Srbiji. Tako n. pr. je imel sovražnik strojno puško, da je podpiral z njenim ognjem naskok, kako izvrstno postavljen. A že po 10. minutah je za vedno nehal streljati. Dobil je namreč granato, puška in dva moža sta se zvrnila, drugi pa so ušli.

Med tem časom pa je že naša artilerija iz S... neprenehoma obstrelevala bežečega in skrivajočega se Laha. Tako je bil ta poskus sovražnika, predreti čez S... proti G.... (da je bil za to namenjen, spričuje tudi to, da je takoj za naskakovnimi četami vlekel svoj tren) sijajno in skoro brez naših izgub odbit. Pri tem smo tudi opazili, koliko je sovražnik trpel, ko je prodiral v preveč gostih črtah. Naš juninski štajerski bataljon od polka št. ... je bil skozi 10 dni na tem hribu ter samo na en dan odbil 5 naskokov. Samo na en dan so izstrelili Lahi okoli tisoč granat in šrapnelov na nje. Pod utrdbami pa je ležalo čez 500 sovražnikov mrtvih. Če še vzamemo ranjence, je uničila ta hrabra četa okoli 2 tisoč sovražnikov. Naši so bili pa tudi pozneje od samega armadnega vodstva toplo povabileni. V tem povabilnem povetu so se (menda prvič) omenjali tudi Slovenci kot hrabri in zvesti branilci Avstrije ob Adriji.

Tudi naši častniki ne morejo prehvaliti hrabrosti Slovencev. Res je, da je naš slovenski narod zaradi trpljenja in hrabrosti že od nekdaj slaven, da je odvrnil marsikaterega sovražnika od naših mejet prelival kri za svobodo vere in cesarstva ter da je bil vedno zvest in udan cesarski hiši, posebno pa sedaj, ko iztega kleti in verolomni Italijan svoje z roponomadeževane roke po naši lepi slovenski zemlji. Upamo, da se po vojski ne bo našlo v Avstriji naroda, ki bi nas pritisikal in sovražil! Bog in sreča junaška!

M. Omladič.

Slovenci junaki od prvega do zadnjega.

Karol Vidmajer, doma iz Zabukovja, infanterist pešpolka št. 15, piše svojemu bratu Francu Vidmajer dne 1. junija z italijanskega bojišča to-le pismu:

Dragi brat! Jaz sem že en mesec v ognju. Tukaj je sedaj huda vročina; žeja nas močno. Sedaj sem v strelskej jarkih v koroškem gorovju. Imamo lepo vreme, ali kaj to pomaga, ko ne smem glave ven poslati, ker me Italijani precej pozdravijo s krogla mi. Pa tudi mi tako delamo z njimi.

Ljubi brat! Bodil pridruž doma in Boga hvali, da nisi v teh letih, da Ti ni treba tega medu lizati, kakor ga jazz moram. Kakor je v resnicu v vojski, Ti seveda ne morem popisati, ker se da to le izkusiti.

Mesec maja smo korakali 14 dni peš noč in dan. Po noči sem kimal in dremal, ker sem bil močno truden. Si mora misliti, kako je to, tako dolgo pot storiti na „podplatnem vlaku“. Podplati so se že čisto malo držali čevljev. Hudo je bilo že dosedaj, Bog ve, kaj še je bo odslej. Italijani so šmentansko hudi za tepež. Pa če Bog da, bom znabiti katerega poslal na oni svet, če še bom zdrav. Pa moli za me, da bi se kedaj srečno vrnil v ljubo domovino.

Omenim tudi, da uživamo Slovenci na bojišču na splošen sloves, da smo junaki od prvega do zadnjega. Nemški in madžarski generali se odkrivajo pred polki, kjer služijo Slovenci.

Pozdravim Tebe, očeta, mater, sosedne, prijatelje in znance, Karol Vidmajer.

Kameniti plaz pokopal italijansko četo.

Črnovojnik Ivan Perkovič od Sv. Lenarta v Sl. goricah, piše dne 16. junija našemu uredniku z italijanskega bojišča:

Topovi gromijo, puške pokajo, strojne puške si kajo smrtno pesem, da je groza. Bojni grom odmeva od gore do gore. Kdor nima dobrih živev, se skor ne more privaditi tej strašni muziki na italijanskem bojišču. Jaz se borim blizu važne naše gorske postojanke P. Raz višine, kjer naša četa izvršuje službo prednje straže, je diven razgled po slikovitem pogorju. Italijansko ozemlje so razprostira pred nami proti jugozahodu, avstrijsko pa proti severu in izhodu. Mnogokrat se moje oči obračajo tje proti severozahodu, kjer iščejo moje ljube slovenjegoriške gričke. Ne ka otožnost, notranja bol se me loteva ob tej priliki. Ali vas še bom kedaj videl, ljubljeni grički zahil vinorodnih Slovenskih goric? Ali še bom kedaj pri Vas, ljubi prijatelji slovenski? In ti svetisci naše, Sv. Trojica, kako srečno si, da Te ne more zakleti topovska krogla nezvezstega nam Italijana! Sveti gor pri Gorici, kamor so tudi verni Slovenci tako radi poromali, je baje zadela huda usoda.

Včeraj in predvčeraj sem se udeležil bojev z Italijani. Proti nam so poslali najprvo neko črno vojake grdi obrazov in hudobnih oči. Ta druhal grozno tuli in kriči, predno gre v boj. Dobro je, da ti divjaki ne znajo puške dobro rabiti. Mi smo bili v dobrih postojankah. Griči, na katerih so bili Italijani, so oddaljeni od naših kritij 800 do 1000 metrov in so mnogo nižji nego naši. Prvi dan je trajal boj od 4. ure zjutraj do 3. ure popoldna. Naša gorska baterija je tako srečno vzela sosedno italijansko baterijo na muho, da je ta morala utihnuti. Najbrž je bila popolnoma razstreljena. Polentarji med bojem kričijo nekako „Savoja, Savoja!“ Menda je to ime njihove kraljeve hiše.

Huda usoda je zadela včeraj nek italijanski oddelek, kateri je hotel prodričati proti hribu blizu naše postojanke. Italijani so domnevali, da je za neko napvik stoeče skalo skrita naša opazovalna četa s strojno puško, kar pa ni bilo res. Na to skalo so trije Italijanski topovi osredotočili svoje strele. Celo uro so neprenehoma padale težke granate na in poleg skale. Domnevana strojna puška pa, ki je bila na drugem mestu dobro skrita in zavarovana, je še ne prestano pošiljala smrt med polentarje. Nekako ob 4/4. uri popoldne (dne 15. junija) pa smo naenkrat slišali grozni ropot, ki se je votlo razlegal po skalovju. Mislili smo, da se je sprožila kaka mina. Naša telefonična postaja na bližnjem gorski postojanki nam je kmalu na to sporočila, da so italijanske topovske krogle raztrusile toliko tiste skale, da se je odtrgal od nje velik kamnit in plaz, kateri je drvel z velikansko silo v dolino in pokopal pod sebojeno četovo alpinev, ki je plezala po gori navkreber. Posrečilo se je 60 do 80 Italijanov. Tako so si Italijani sami uničili svoje ljudi. Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade!

Najhujše je tukaj za vodo. Častniki nam svetujejo, da si naj devamo koščke kamenja v usta. In res, to nam za silo ohladi grlo. Hrane imamo dovolj. Samo silna vročina je že marsikoga tako skuhalo, da je kar opečen. Najhujše gre mestnim gospodičem, ki niso navajeni božjega solnca. Ti Vam mnogokrat podajo medli na tla kakor muhe. Koža se jim kar lipi od obraza in rok. Nič ne škodi, če izkusijo s kmetičkimi ljudmi vred, kaj je hudo.

Mnogo pozdravov pošiljam Vam in mojim ljubim rojakom, zvestim Slovencem Slovenskih goric. Ivan Perkovič.

Pa se jih ne bojimo!

Jožef Gornik, posestnik v Ceršaku pri St. Ilju v Slovenskih goricah, ki se bori sedaj kot domobranci črnovojnik na italijanskem bojišču, piše te dni svojemu prijatelju:

Slovenski domobranci iz Štajerske smo postavljeni tik ob italijanskih postojankah visoko v kamenem pečevju. Naše postojanke so trdne in izborne. Sedaj smo še vsak dan odbili več sovražnih napadov. Italijanska infanterija zelo slabostreli. Zdi se mi pa, da je artilerija Italijanov boljša. Pravijo, da ima sovražnik zelo dobre topove, za nas vojake je najhujše, če prileti topovska krogla na kako pečino. Na tisoče kamenitih drobcev odleti nato več kot 100 m daleč na okrog. In kogartak drobec zadene, je skoro hujše ranjen, kot če ga zadene kos šrapnela. Zdi se mi, da je to golo pečevje iz tega ozira nam vojakom bolj nevarno kot Italijani sami. Sicer se pa isto godi tudi sovražniku. Tudi pušnine krogle, če prileti na skalo, odkrušijo drobce na vse strani.

Italijanski vojaki so po našem mnenju bolj bojavljivi kot korajžni. Če vidijo kako našo patruljo v svoji bližini, začnejo vpititi in kritati svoj: „Avanti fratre! Avanti fratre!“ in bežati. Mnogokrat pomečajo puške proč in bežijo proti svojim utrjenim postojankam, da se vse kadi. Mnogi imajo obute lesene coklike, okovane z železom. Take pešce slišiš že od daleč. Naše prednje straže poročajo, da se polentarjev v bližnjih dolinah zbira vedno več in več. Hude boje bomo še imeli, predno bomo s to nezvestobo do dobra obravnavali. Slovenski črnovojniki pa pravimo: Naj bo teh preklicanih Lahonov kot listja in trave, mi se jih pa že ne bojimo! Bog bo z nami, Marija nas bo čuvala in vera nas bo navduševala za boj. Mnogo pozdravov!

Lahi mnogo streljajo, a slabo zadenejo.

Stavbenik Matej Lončarič, doma iz Središča, ki služi zdaj pri ženjski četi na jugu, piše dne 30. maja svojemu bratu, kaplanu kapelskemu:

Že 21. maja, pred napovedjo vojske, smo ujeli 3 Lahe, ki so prekoračili mejo, med njimi enega črnatca. Dne 24. maja ob 11. uri je padel prvi italijanski strel, katerega pa se nismo ustrašili. Otdedaj se obstreliju obestranki. Lahi imajo velike Izgube. Najhujše je bilo dne 26. maja, ko so Lahi iskali našo baterijo, ne da bi jo našli. Kakih 300 granat in šrapnelov je udarilo na Sv. goro pri Gorici, 2 granati sta poškodovali tamoznja poslopja. Kar je bilo dozdaj, je igrača v primeri s tem, kar sem doživel v Galiciji.

Drugi list od dne 16. junija slove. Od 24. maja sem neprenehoma na bojišču. Zdrav sem še. Moja koža še ni dobila luknje, dasi pokajo Lahi po nas prav po ruski, t. j. streljajo dosti, zadegne in malo. Pri Plavah smo odbili tri sovražnikove napade z velikimi laškimi izgubami. To so začetni boji, večji sledijo kmalu.

Še v snegu in ledu.

Črnovojnik Jakob Berlitz, doma iz okolice Brežic ob Savi, nam piše z italijansko-koroške meje: Slovenski črnovojniki taborimo na zelo visokih gorah ob meji Koroške in Italijanske. Imamo diven razgled na vse strani. Dasiravno je poletno sonce zelo vroče, vendar še imamo tukaj tudi dovolj sneg in led. Najhujše je spravljati živež in druge vojne potreščine na te izredne višinske postojanke. Tudi patruljiranje je po tem ozemlju zelo težavno. Marsikateri, nevajen ozkih, v skalo vsekantih stezic, se zvrne v globoke prepade in nihče njegovih ne bo znaš ali izvedel, kaj se nahaja njegov grob...

Dne 19. junija sem kot četovodja šel s štirimi možmi na patruljo, da izsledimo, kje se skriva najblizu italijanska prednja straža. V moji četi je bil še tudi Miha Polesnikar, doma iz Ribnice. Ta fant je bil izvanredno korajzen. Ponudil se mi je, da bo šel za bližnjo skalo iskat sovražnika. Dovolil sem mu, a ga prosil, naj bo previden. Mi smo mu sledili. A ni trajalo dolgo, ko smo iz našega kritja opazili, da že pleza naš Miha po zelo strmi stezi k bližnji, v zrak štrelči skali. Plezal je opreznio in potuhnjeno. In poglej, ko pride do skale, se nenadoma pojavi pred njim trije alpinici. Kot smuk je Miha, skočil za bližnjo skalo, oni trije polentarji pa po ozkih stezicah nad njega. Sedaj, Miha, sem si mislil, je po tebi. A fant, prava planinska korenina, se je srečno in junaško izmuznil. Krepko se je postavil in po bliskovito zaboljal prvega Italijana z bajonetom in ga strmoglavljal v globočino. Sedaj pa napade Miha drugi Italijan in ta je bil hujši. Bil je to boj na življenje in smrt! Bojevnika sta drug drugemu odvračala bajonet. Zdeleno se nam je, da se iskri krejejo. Kdo bo zmagal? In tretji Italijan bi se bil rad vmešaval v borbo, a radi ozkega prostora tega ni mogel. Istotako je tudi nam bilo nemogoče prihiteti na pomoč. In glej! Miha je napravil zopet močen sunek in je še drugega Italijana prebodel in ga strmoglavljal v prepad. Tretji pa je med tem odkuril za nekaj korakov proč in je tako prišel na muho moji puški. Dobro sem pomeril in tako se je tudi tretji Italijan zvrnil s pečine. Miha se je kmalu na to vrnil, bil je ves krvav. Lah ga je že močno opraskal po obrazu in po rokah. Ko sem poročal našemu gospodu stotniku o Mihevem junaštvu, mi je rekel, da ga bo priporočil v odlikovanje. Taki so naši boji.

Junaška mlada Slovenka streže našim vojakom.

Priobčili smo v našem listu že več pisem, v katerih Nemci in vojaki drugih narodnosti hvalijo Slovenke, ki izvanredno požrtvovano strežejo ranjencev na bojišču in gredo brez strahu celo v bojnem frontu, da borečim se vojakom podelijo živila in težko ranjenim krepčila.

Tudi v „Grazer Volksblattu“ se je oglasil velik hvalilec Slovenk in sploh slovenskega prebivalstva na južnem bojišču. Med drugim piše ta nemški vojak to-le: „Občudovala je vredno, kar dela domače slovensko prebivalstvo na bojišču. To ljudstvo je prešnjeno in prepojeno z največjo in vse hvale vredno požrtvovalnostjo in želesno voljo. Staro in mlado, sivo-lasi starčki, žene, dekleta in fantje — moški so itak v vojski — vse pomaga in to celo v našrditejšem ognju, na najbolj nevarnih mestih. Seveda smo vojaki tem vsem zelo hvaležni. Samo videti je treba, kako nam to ljudstvo pomaga! Če domačin kakemu vojaku storii kaj dobrega, zablesti na od solnca zažganih, začernih in s potom politih obrazih naših vrlih vojakov žarek, globoke hvaležnosti in notranje radosti. Tako nam je n. pr. včeraj zvečer prineslo neko dekle, staro komaj 14 let, edenindvajsetkrat težko pričakovan mrzlo vodo. Ko smo se vsi napili, je dekle sedlo za mal hribček, bilo je že skoro popolnoma utrujeno. Njen obraz je bil globoko resen, oko mlaide junakinje je sledilo neprenehoma ognjenemu, sledu topovskih strelov.

Pristopil sem k njej in jo nagovoril: „Zelo trudna si, deklica, kaj ne? A mi smo ti vsi izredno hvaležni!“ Globoko resno me je pogledala s svojimi temnimi otroškimi očmi, v katerih je bilo že toliko življenske resnobe.

„Jaz sovražim Italijane, tudi moj oče, moja mati in moji braťaji jih sovražijo. Sploh mi vsi sovražimo te ljudi. Že tedaj, ko sem bila čisto majhna, jih nisem mogla trpeti. Jaz nisem prav nič trudna.“

Naša deklica, tako jo vsi imenujemo, je srednje velika, ima lepe laske in je kot dekle našega juga sedaj v najlepšem cvetu. Dekle je vedno enako pogumno in vstrajno ter postrežljivo. Ne straši se sika-jočih granat, ne šrapnelov, ampak nam prinaša dan za dnevom vse potrebno, posebno pa svežo vodo v bojno črto.

Slovenski vojaki pri Telovi procesiji v Galiciji.

Dragotin Novak, četovodja pri infanterijski divizijski bolnišnici št. 28, doma iz Stročje vasi pri Ljutomeru, nam piše s severnega bojišča:

Po dolgih, vročih in krvavih dnevih se zopet oglasim iz daljne tujine ter Vam prinašam neštevilno

pozdravov tja dol v „zlatu Prlekijo“ in celo Slov. Štajersko. Novic imamo tukaj vsak dan na razpolago, ali žalibog Vam ne moremo vsega poročati.

Odkar smo zapustili strašne zimske Karpaty, gonimo neprehonomo „Moskale“ proti severu. Na eni strani stoji že naša zmagovita armada na sovražnih tleh. S kakim junaštvom so naši vrlji, nad vse pogumni slovenski fantje naskakovali sovražne, peklenko utrjene postojanke, ne more noben človek popisati.

Strašno klanje je bilo za reko Prut ter za mestom Kolomeja, katero so zopet naši ponosni spodnje Štajerski junaki, med njimi seveda tudi Prleki, z na taknjem bajonetom vzeli.

S trikratnim naskokom do vrata, čez vodo, so naši „sedeminosemdesetkarji“ prekoračili reko Prut pod peklenškim ognjem šrapnelov in granat, ter dne 30. maja pognali Moskale v divji beg. Ko so se naši fantje približali, so jih ruski velikani takoj spoznali ter rekli: „A servus! Mi se že poznamo! Z vami se naj le sam satan vojskuje, ker se vas nobena krogla rada ne prime.“

Vrgli so večinoma puške v stran ter bežali noč in dan pred našimi slovenskimi fanti. Taki slučaji se ponavljajo še vedno. Kake napore in težave smo že mogli prestati, se ne da popisati.

Kljub vsemu temu si pa vendar večkrat zapojemo kako našo „prleško“, da si potolažimo 11 mesecov po domu hrepeneče srce. In tako je zmirom.

Na sv. Rešnjega Telesa dan smo bili nad vse srečni. Slučaj je nanesel, da smo se lahko udeležili v trgu P.... sv. maše in procesije. Nad vse gulinjiv pripor in smrtna tišina je nastala po leseni cerkvici, ko se je oglašila slovenska pesem: Marija, moja mati, jaz Tvoj sem otrok! Bili so naši fantje na koru pod spretnim vodstvom nad vse spoštovanega nam našega gosp. stotnika Colariča, kateri nam velikokrat preredi kaj tacega. Pa kako nebi. Saj je pristaša slovenska korenina, kateri pozna le resnost in poštenost vojaka. Po maši sem vodil naš oddelek vojakov pri procesiji; nad vse lepo smo se posvetili Najsvetejšemu.

Naš vrl, nad vse priljubljen g. stotnik Colarič je stopal gologlav za Najsvetejšim, ob njegovih strani pa njemu dodeljeni častniki. Za častno stražo so stopal naši slovenski dragoceni št. 5.

Na čelu procesije je pa stopal naš oddelek v kostonah kot špalir. Tamkajšnji židje so kar zjiali v telepoto. Videl sem tudi naše Cvenarje v procesiji. In tako si tolažimo in pritožujemo naše bolesti in lahko nam je brame.

Na tisoče mladeničev in mož so naučili šrapneli in granate moliti Očenaš, katerega že prej niso več dobro poznali. Ko se je lansko leto prva granata razpočila naš mojo glavo, sem se takoj spomnil besed vč. g. dekana Jurkoviča: „Ako si pripravljen, zakaj bi se bal!“ V dežju krogel korakajo naši fantje in može neustrašeno proti sovražnim postojankam; povsod si pridobjijo naši fantje spoštovanje.

Mi za domovino in domovina za nas in naše narodne svetinje. Od vseh živečih gorak srčen pozdrav v milo slovensko domovino in lepi Ljutomer pošilja Vaš udani Dragotin Novak, četovodja.

Slovenec ne trepeta pred sovražno kroglo.

Topničar Franc Lah piše svojemu botru in botri Martinu in Jožefi Cajinko, posestnikoma v Ključarevcih pri Ormožu. Lah se nahaja pri avstrijskih motornih topovih ter se je udeležil že obleganja belgijskih trdnjav in ruske trdnjave Osowice. To pismo je pisal izpred Belgrada. Sedaj se nahaja Franc Lah že na italijanskem bojišču. Pisalo se glasi:

Dragi kum in kuma!

Z velikim veseljem sprejmemo našadno vojaki pisma, ki pridejo iz drage nam slovenske domovine. Hvala Vama torej za poslano poročilo!

Vesel in srčen sem kljub sūlim vojnim težavam, da sem še zdrav. Bog in Maria sta me varovala nesreče. Mnoge moje tovariši že krije tuja črna prst. Dne 18. maja nas je sovražnik zopet močno obstreleval. V mojem oddelku je bilo nekaj ranjenih in trije mrtvi. Žalibog, da so ravno sami slovenski fantje storili smrt za domovino. Naši so namreč med takojšnjim vojaštvom najbolj korajzni. Slovenci ne trepetata, četudi noč in dan sovražne krogle brez čijo. Bog ve, ali bomo mi, ki smo še ostali, prestali te usodepolne čase! Upam, da bo Bog stal na naši strani. Mi Slovenci, ki smo na krvavem bojišču, pa se še bomo nadalje izročili v varstvo preblaženi Devici Mariji. V skupnih molitvah se večkrat spominjam tudi padlih tovarišev: Žalostno je zreti na bojno to polje, kjer tovariši nam zvesti smrtno spanje spe! Mnogo pozdravov od Vašega Franceta!

Kako taborimo v Galiciji.

Narednik Franc Weber, doma iz St. Pavla pri Preboldu, nam piše s severnega bojišča:

Naše stanovanje tu v Galiciji je približno tako: Na krompirjevi njivi imamo v zemljo udolbljeno luknjo in sicer na samotnem polju, daleč proč od vasi. Za streho imamo prosti vojaško šotorsko platno, ki nas varuje pred vročino in dežjem. Če dolgo dežuje, pa se v naši „dvoran“ nabere toliko vode, da bi

lahko plaval po njej. Nam starim slovenskim vojakom se to ne zdi posebno hudo, ker smo že navajeni na še mnogo hujše težave. Po dnevu se skrivamo v strelskih jarkih, zvečer pa se po polagoma spravimo na protest, kakor medved iz zimskega spanja, da si odpocijemo in navžijemo zopet svežega zraka.

Boj navadno tudi po noči ne preneha. Naši topničarji si po dnevu svoje topove uravnajo v smeri, kjer je največ Rusov, in tako se mnogokrat zgodi, da po noči prebijemo sovražno črto. Cele vrste mrtvih Rusov ležijo navadno drugo jutro v uničenih sovražnih postojankah. Mi smo se tukaj najhujšega grojenja topov in pušk tako privadili, da se nam zdi kot godba v mestnem drevooredu.

Upamo, da bo moral Rus v kratkem zapustiti našo zemljo in se vrnil v svojo domovino. Če ne bo šel z lepa, ga bomo pa pošteno naklestili. Če začne Rus enkrat bežati, se moramo nato truditi več dni, da ga zopet dobimo.

Mnogo pozdravov od slovenskih fantov in mož s severnega bojišča.

Avtstrijsko-italijansko bojišče.

Maribor, 30. junija.
Na italijanskem bojišču se ni zgodilo nič posebnega. Italijani še sicer vedno napadajo sedaj tu, sedaj tam, kakor da bi tipali in preiskovali, kje bi se naše vrste dale najprej predpreti, toda njih napadi so vselej odbiti. Njih vojskoveda general Kadorna se v uradnih poročilih huduje nad češčenjem vremem in nad našimi utrdbami, ki baje zadržujejo italijansko napredovanje. To je res strašno grdo od našega armožnega vodstva, da je dalo italijansko mejo zavarovati, grdo tudi od ljubega Boga, da da deževati, kajti ubogi Lahi ne morejo vsled tega naprej! Italijanska armada bo zaradi svoje nezmožnosti kmalu celemu svetu v posmeh. Razven vremena in naših utrdb pa imajo Italijani še drugo smolo. Prišel je baje — tako pišejo Italijanski listi — potres ter hudo poškodoval njihove največje tovarne za strelivo v Terniju. Toda tega potresa menda ni naredil Bog, ampak kak Italijan, ki z vojsko ni zadovoljen.

Naše včerajšno uradno poročilo pravi, da so Italijani zopet močno obstreljivali mostne utrdbje pri Gorici, a kakor vedno, brez uspeha.

Straža ob Soči.

Vojni poročevalci dunajske „Zeit“ poroča pod zgornjim naslovom med drugim sledče:

General, ki je kar najbolj prijazno sprejel našo majhno skupino vojnih poročevalcev, je priporočeval z žarečim obrazom o pogumu svojih čet, v katere so skoro vsi narodi monarhije sprejeti in menil, da prične sovražnik že razumevati, komu je tako izdajsko in lahkomiseln napovedal vojno. Straža na Soči, je rekel general, bo tako dolgo vzdržala, dokler ne pride enkrat zaželeni trenotek napadalnega prodiranja. Kdor je govoril z vojaki, da so te resno govorjene generalove besede neizmerno oddaljene od čenčarji našega nasprotnika.

Veselo zaupanje čet se je pojavilo tudi prebivalstva. Niso vsi prebivalci zapustili bojišča. Ljudje delajo med grmenjem topov na svojem polju in jih pri tem, kakor je priznati, sovražnik le malo nadleguje. Mišljenje teh obmejnih kmetovalcev je izbornoto. Slučaji izdajstva v ozemlju, ki sem ga bil opisan, so sploh nepoznani. Ker so ostali kraji precej nepoškodovani, ne trpi prebivalstvo preveč vsled vojne, navz�ic temu pa ga navdaja srd proti verolomnemu sovražniku.

Moč italijanske armade ob Soči.

Vojni poročevalci Adelt piše berolinskemu listu „Berliner Tageblatt“: Od 1,800.000 mož, ki jih utegne spraviti Italija na bojišče, se jih nahaja že 1,200.000 mož na severni meji. Izključeno je, da bi mogla Italija odposlati večje število svojih čet še na francosko bojišče in tistih 200.000 mož, ki jih je imela pripravljenih v Bariju, da jih spravi proti Dardanelam, jih bo bržas obdržala doma. Samo ob reki Soči se nahaja 5 italijanskih armožnih zborov. Dosedaj je bilo razmerje med avstrijskimi in italijanski četami 1:4, deloma pa 1:5, ali z drugimi besedami: Na 1 avstrijski armožni zbor je prišlo 4–5 italijanskih armožnih zborov.

Boji pri Gorici.

Iz Gorice poročajo: Že par dni gromijo v okoli Gorice topovi z nezaslišano silo. Italijani so nagnadili pred našimi utrjenimi postojankami ogromno število topov, katerih šrapneli in granate napolnjujejo ozračje dan in noč s svojim tuljenjem in pokanjem. Vsi italijanski naporji so bili do sedaj zamani. Naše čete se jim niso umaknile niti za las in pričakujejo popolnoma mirno očividno se bližajoči odločilni naval italijanskih čet. Tuuntam prileti kaka sovražna granata tudi v mesto, nekaj hiš je poškodovanih, par ljudi je bilo ubitih. Vesti, da vlada med prebivalstvom razburjenje in bojanzen, pa so neresnične,

vse je mirno in življenje v Gorici poteka takoreč normalno. Prve dni so bile v mestu razpokajoče se granate še nekaka redkost in tačkat so prodajali mestni frkolini grahatne drobce po 20 vinarjev, če so bili pa še topli, pa po 40 vinarjev. Goriška okolica je pa precej trpela. Večkrat so poskusili Italijani, ki imajo svoje najtežje baterije nameščene na Koradi, razdejati goriški koločvor, toda njihov trud je bil do sedaj brezuspešen.

Poročila, ki prihajajo v mesto o bojih pri Plavah, pravijo, da so imeli Italijani tam naravnost velikanske izgube. Naše vasi ob Soči in tudi Kanal so seveda mnogo trpele.

Občudovanja vredna je hladnokrvnost našega domačega prebivalstva, ki je pripravljeno na vse in se ne boji ničesar.

Napad na Plave.

Kralj Viktor Emanuel je sam zapovedal, kakor priporočujejo italijanski vojni ujetniki, da se morajo višine pri Plavah za vsako ceno zaseseti. Najhujši so bili napadi na te višine od 13. do 16. junija. Boji so se vršili skoraj neprestano noč in dan. Italijani so vedno z veliko silo naskakovali naše postojanke. Naši vojaki so drveli iz svojih kritij in napravili več protinapadov. Naše strojne puške so međi gosto prodirajočimi italijanskimi četami grozno kosile in mordile. Prišlo je večkrat do velikega meteža. Italijani so že pri drugem našem protinapadu zbežali. Drugo jutro so ležali celi hribi mrtvih Lahov pred našimi žičnatimi ograjami. Italijani kljub ogromnim žrtvam nimajo zabeležiti niti najmanjšega uspeha. Eno noč so nas napadli kar devetkrat zaporedoma, a niso prišli ne za korak naprej. Italijanski ujetniki so priporočovali, da so Italijani za to tako srdito napadali naše postojanke, ker se je za fronto nahajal sam italijanski kralj Viktor Emanuel. Za napadanje so bile odbrane pijemontske čete. Ko so Pijemontzarji napadali našo fronto, je videl kralj sam grozen poraz svojih ožjih rojakov. Italijani so po končanih neuspešnih napadih poslali k nam odposlanca, da bi si izprosili premirje za pokopavanje mrtlic. Naši so jih prošnjo sicer odbili, a dovolili so jim, da so smeli italijanski vojaki zdravniški oddelkov tik pred našimi postojankami pobirati mrtve. V strmem gorovju je spravljanje mrtvev v dolino zelo težljivo.

Pri Tolminu in Krnu.

Poročevalci madžarskega lista „Esti Ujsag“ je obiskal poveljnika čet, ki stoje pri Tolminu. Poveljnik mu je izjavil: Ni je sile na zemlji, ki bi nas zmagla vreči. Svoje postojanke lahko držimo tudi proti desetkratni premoči. Sovražnik že ve, komu je vrgel lahkomiselno rokavico in ima povod, da greko obžaluje svoje izdajalstvo. Ne moremo si predstavljati, kako more misliti, da bi nasproti naši armadi, ki je utrjena po boju z neprimerno bolj trdim in hrabrim sovražnikom, ki ima na tisoče izkušenj, tudi s premočjo mogel upseti. Razloček kakovosti ne vzravna le razmerjaj sil, marveč odločuje celo nam v konflikt. Ni besede, da bi mogel dovolj svoje vojake povzeti. Nobenega npora ni, ki bi jih preplašil. V ozemlju Krna se nahajajo naše postojanke 2000 m visoko, ob robih prepaidov vodijo le tesne, vrtoglave steze. Kdor hoče iti tja gor, mora imeti srce na pravem mestu. Kljub temu nam davažajo gor živež in strelivo in odvažajo po istih potih ranjence. Ne le z zaupanjem, marveč z gotovostjo pričakujem bodočih velikih dogodkov.

Naša izborna artilerija.

Iz časnikarskega stana se poroča:

Da se uspešno branimo ob Soči, se imamo v veliki meri zahvaliti naši izbornoj artileriji. Ob Soči ji poveljuje podpolkovnik Rihard pl. Körner, ki je izvanredno nadarjeni častnik. Pod njegovim smotrenim vodstvom je naša artilerija dosedaj uspešno obdržala vso sovražno premoč. V bojih za mostno utrdbo pri Gorici je izvršila naša artilerija pod vodstvom pl. Körnerja čin, ki se ga sme pristečati med največje v tej svetovni vojski. Z eno samo baterijo naših težkih možnarjev kalibra 30.5 cm in z enim infanterijskim bataljonom je prodiral čez Sočo in se postavil daleč pred našo infanterijsko bojno črto, odkoder je začel obstrelijevati koločvor pri Korminu, kjer so ravnokar izkrcevali iz železniških vozov došla italijanska ojačanja.

En sam strel iz našega težkega možnarja je usmrtil 33 italijanskih vojakov, drugi strelci so pa razdejali sovražne postojanke na gori Ločnik in so napravili zmešnjave in velik nered v vrstah sovražnikov. Vsak strel iz naših topov zažene tako sigurno, da se naša artilerija ne more dovolj dobro povzeti.

Tudi Italijani znajo sicer dobro meriti, toda ne vejo za naše postojanke in njihovi strelci zadenejo le prav redkokdaj, čeprav ne štedijo s strelivom. Izračuhalo se je, da stane Italijo vsak ranjeni avstrijski vojak čez 6000 lir, toliko streliva namreč porabi vsakokrat. Samo pred gorovje pri Plavah so spravili čez 200 topov in kljub temu je upal naš naporočnik

Wojna v najhujšem artilerijskem ognju s svojim oklopnim vlakom priti v neposredno bližino sovražnika. Železniška proga pelje v dolino, severno od Gorice še celo na zahodnem bregu reke in se jo more obstreljevati od dveh strani. Nadporočnik Wo'na je vodil večkrat svoj oklopni vlak, ali v Gradiško, ki je zasedena od Italijanov, ali pa na oni strani notri do Plav. Po noči in po dnevu je hipoma začel streljati iz strojnih pušk oklopnega vlaka na osupnjene Italijane in se je vsakokrat vrnil nepoškodovan nazaj v Gorico ter se načo mimo podal v kavarno.

V Gorici je namreč življene tako mirno, kakor če bi se ne nahajali v vojnem času, čeprav se razleli na tem ali onem mestu kakšna granata. Odprte so vse trgovine in gostilne, oskrba z živili je izborna. Odkar je bil uspešno odbit prvi hud napad sovražnika, vlada popolnoma mimo razpoloženje, čeprav je znano, da pred nami stoji sovražnik, ki je v veliki premoči.

Italijanska artilerija — odpovedala.

Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Da so se v preteklih štirih tednih, odkar je vojska, izjavili vsi italijanski poskusi prodirati s svojo artilerijo na več mestih bojne črte, tega ni zakril samo uporni duh v vrstah Italijanov, ampak tudi v ravno toliki meri pomanjkanje liste težke artilerije velikega kalibra, o kateri so bili italijanski vojaški krogi prepričani, da si bo pridobila lavo rike. Zlasti so razčarali toliko hvaljeni topovi kalibra 28 cm in topovi kalibra 149 milimetrov. Topovi kalibra 28 cm ne nesejo niti približno tako daleč, kakor se je pričakovalo in v isti meri so tudi topovske cevi, kakor pripoveduje ujeti Italijani, skrajno nezanesljive in so že po razmeroma malem številu oddanih strelov poškodovane. Če se k tem očividnim italijanskim nedostatkom še prištevajo velikanske težke ozemlja, na katerem se nahaja italijanska artilerija, je pač umevno, da vse naše gorske čete nemoteno in mirnodušno zrejo tudi v najhujši italijanski artilerijski ogenj in se mu posmehujejo, ko padajo njih granate v kotline, ki so večinoma prazne.

Mi bomo zmagali!

Italijani in njih zaveznički so bili prepričani, da bo italijanska armada v par tednih zasedla ne samo Gorico, ampak vse pokrajine, katere smatrajo Italijani za „neodorešene.“ A sedaj so se ti zaveznički prepričali, da se z avstrijsko armado Italijani ne smejo igrati. Avstria je vrgla proti Italijanom svoje najboljše čete. Francoski in italijanski listi sami pričavajo, da je čilost in jakost avstrijskih čet sovražnike popolnoma presenetila. Avstrijski ujetniki v Italiji, kakor piše pariški „Matin“, so prepričani, da bo avstrijska armada zmaga in da bo vojska le kratko časa trajala. V celi avstrijski armadi vladala zavest, da bo vrhovni poveljnik načelnik vojske Evgen žokmalu na celu svojih zmagovalnih čet ukorakal v Milan.

3000 mrtvih Italijanov v enem boju.

O srđih in izredno krvavih bojih pri Plavalu dne 16. junija se še poroča z bojišča:

Med avstrijskimi četami se je tam nahajal odličen bataljon, katerega poveljnik major Turudija, tisti, na katerega glavo so Srbi razpisali 10.000 francov, je tudi tu pokazal svojo sposobnost. Pustil je, da so Italijani prišli čisto blizu in je šele takrat uničujoče padel nad nje. Tudi na drugih točkah se je še razvilo grozno borenenje, mož proti možu, puškina kopita in kamenje je služilo kot orodje, vojaki so se kar grizli med seboj, končno se je pa vztrajnosti naših čet posrečilo, da so po petkratnem sovražnem naskoku vrgle Italijane v dolino nazaj. 3000 mrtvih in še veliko več ranjenih Italijanov je obležalo na tleh in sicer na fronti, široki 12 km. Med mrtvimi je tudi italijanski general Tarenti, poveljnik ravenske brigade, ki se je skrila na 600 mož, dalje en polkovnik in več štabnih častnikov črnovojniškega polka štev. 125. Naše izgube so pa v primeri z italijanskimi zelo malenkostne. Naši so bili večno v boljših krilih nego italijanski vojaki, kar se je zahvaliti izkušenosti naših častnikov in podčastnikov ter večji izobraženosti našega vojaštva. Na italijanski strani so se borili tudi vojaki, katerim so poprej dali piti večje množine žganja in vina. Pijani Italijani so naše ranjence kratkomalo začklali.

Italijanska vojna poročila — vremenska poročila.

Iz Sofije se poroča: Dosedanja vpljiva poročila italijanskega generalnega štaba vzbujajo v tukajšnjih političnih krogih veliko smeha, kajti v teh vojnih poročilih se vedno poroča, da ovirajo Italijane pri vojnih podvzetjih neugodno vreme, megla in dež ter da italijanski vojaki prenašajo z veliko neumornostjo te slabe vremenske razmere. V Sofiji pravijo, da so poročila italijanskega generalnega štaba bolj podobna vremenskim poročilom, kakor pa vojnim poročilom.

Potres in neurje v Italiji.

Dne 28. junija ob 1. uri ponoči sta zbudila iz spanja prebivalstvo mesta Terni dva močna potresna sunka. Prebivalstvo je zbežalo na prosto, kjer je ostalo celo noč. Skoda, katero je povzročil potres, je baje ogromna, toda strogo je preprevljena, da se objavi, in sicer iz vzroka, ker se nahaja v mestu. Terni največja italijanska iivarna za jeklo

in železo in ena največjih italijanskih tovarn za izdelovanje orožja.

Na morju in v zraku.

V severni Adriji je avstrijski podmorski čoln dne 26. junija potopil italijansko torpedovko. Avstrijski mornariški zrakoplov je dne 24. junija pri Villa Vecentini blizu Tržiča obstreljeval sovražni zrakoplov in ga prisilil, da se je moral spustiti na tla. Pri Skocijanu blizu izliva Soče v morje je naš zrakoplov v sredini sovražnega topništva vrgel težko bombo na artilerijo ter ji povzročil veliko škode. Poškodoval je tam blizu z bombo tudi sovražni parník, tako, da se je na eni strani potopljal.

Nad Vipavsko dolino je krožil dne 19. junija sovražni zrakoplov, katerega so pa naši potem pri Gorici sestrelili.

Kakor poroča „Grazer Tagblatt“ se je pojavil v noči od 16. na 17. junija nad Divačo sovražni zrakoplov. Vrgel je blizu kolodvora bombo, ki pa je zgrešila svoj cilj in ni napravila nikake škode. Zrakoplov je nato zasledoval v višini 300 do 400 metrov naš tovorni vlak, je vrgel namreč več bomb, a ga ni zadel. Bomba so padle 400 do 500 korakov od železniške proge na travnik.

Austrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 30. junija.

V Galiciji stojijo razmere za nas ugodno. Mi ne prestanamo napredujemo. Ruska fronta je že razcepljena v dva dela, južni del (od Zloczowa do Dnjestra) se umika proti izhodu, severni (ob reki Bug) proti severu in severoizhodu. Naše v zavezniške armade, ki se bojujejo v Galiciji, stojijo tako de:

Armada generala Pflanzer-Baltin stoji ob Dnjestru s celom proti severu. Proti tej armadi, v kateri se bojujejo tudi naši slovenski polki, so se slednji čas Rusi zaganjali z največjo silo. Prodreti so hoteli naše vrste. Toda čeprav so tudi naši strani izgube občutne, vendar „slovenska kri ne sfali“. Poročevalci nemških listov z občudovanjem opisujejo začrpanje naših hrabrih čet. Stojijo kakor zid, kateremu se more le tuintam odlučiti kamen. Zadnje dni pa je silovitost ruskih naskokov začela popuščati. Ob fronti vladajo skoraj popoln mir. Dozdeva se, da so Rusi morali odpeljati od te čete nekaj čet na druge kraje na pomoč, kjer se hočejo dalje časa ustavljal. Ako se to, kar se dozdeva, uresniči, potem je Pflanzer Baltinova armada najhujše boje že prestala.

Ob Pflanzer-Baltinovi armadi stoji neposredno armada generala Linsingen. Odkar si je priborila prehod čez Dnestr in zavzela močno utrjeni Halicz, stoji s celom proti izhodu ter se razteza od Halica preko Burystyna do Firlejowa. Prej je imela ta armada hude boje kakor Pflanzerjeva, sedaj se ji ustavljajo le več ali manj močne zadnje straže umikajočih se ruskih čet.

Armada generala Böhm-Ermollija stoji neposredno armada generala Mackensen, ki je vzel Przemyslany. Sploh se lahko reče, da stojimo sedaj približno na isti črti, na kateri smo stali lani meseca avgusta začetkom boja, kajpada pod drugimi, ugodnejšimi razmerami. Böhm-Ermollijeva armada se razteza od Firlejowa (ob rečici Gnile Lipa) čez Przemyslany, zadnjore do Kamionke Strumilowe (ob reki Bug).

Ob Böhm-Ermollijevo armado se vrsti armada generala Mackensen, ki je vzel Przemyslany. Ter se razteza od Kamionke Strumilowe ob reki Bug severno do Krystonopola (blizu ruske meje), preide potem v zahodno smer ob reki Solokija, prestopi rusko mejo in se neha pri Tomaszowu na Ruskem. Njen fronta je torej proti izhodu in severu.

Ob Mackensenovo armado se pridruži proti zahodu armada generala nadvojvode Jožefa Ferdinandina Mackensen, ki je vzel Przemyslany. Razteza se od Tomaszowa ob reki Tanew do izliva te reke v San. Pod pritskom te armade zapušča sovražnik svoje postojanke ob Tanewu ter se umika proti krajem Komarov in Zamoscem, katera imena nas spominjajo na prve avstrijske zmage lanskega leta proti Rusom. Armada Ferdinandovega Jožefa stoji popolnoma na ruskih tleh, armada Mackensenova deloma in Pflanzer Baltinova na jugoizhodu tudi deloma. Pflanzer-Baltinova armada drži trdno zavzete postojanke, vse druge armade prodrijo in zasledujejo umikajoče sovražnike.

Slovesen vhod naših čet v Lvov

Iz vojnega časnikarskega stana poročajo dne 23. junija:

Armačni poveljnik general pl. Böhm-Ermolli je dne 22. junija v sredi najožjega štaba ob 4. uri po poldne na čelu svojih čet ukorakal v Lvov. Mesto, katerega notranji del sovražnik ni skoraj nič uničil, je bogato okrašeno z zastavami. Na cestah, na oknih, na balkonih stojijo tisočeri in tisočeri, ki se takoradujejo, da prečrtevajo navdušenje srce in dušo. Dež cvetlic se sipa na automobile. Iz tisočerih in tisočerih grl doni neprestano in krepko: Živel naš ljubljeni cesar! Živel Avstrija in njena zmagačna armada! Živel naši osvoboditelji! Armačnega poveljnika so slovesno sprejeli pred deželnim dvor-

cem. Profesor Marcel Chlamtacz je kot zastopnik mestnega zastopa poljsko in nemško ognjevito opisaval račo prebivalstva o osvoboditvi Lvova, dal duško preizkušen ljubezni in zvestobi nasproti vladarju in navdušenemu občudovanju junashčev zveznih armad, ki so danes z junaškim naskokom vzele Lvov. Armačni poveljnik se je zahvaljeval s topimi, krepkimi, glasnimi besedami na sprejem in je izrazil svoje veselje, ker je s svojo armado glavnou mesto dežele Galicije zopet pridobil Njegovemu Veličanstvu našemu goreče ljubljenemu cesarju in kralju. Besede zmagovitega armačnega poveljnika so povzročile vihar navdušenja. Ne pregleda na množica je odkrita pele cesarsko pesem. Vsakemu, ki je bil navzoč tej počitnosti, ostane to nepozabljivo v spominu. Govoril je nato še predsednik strelskega društva in judovske verske družbe.

Slovenski polki v južno-izhodni Galiciji v boju.

Naši slovensko-štajerski in koroški polki se bodo sedaj pod generalom Pflanzer-Baltinom južno od Dnjestra v skrajni južno-izhodni Galiciji med Kolomejjo in Zaleščikjem. Zadnje dni so se Rusi navalili z veliko silo na naše postojanke v tem ozemlju. A naši slovenski junaki so srdce ruske navele odbili z občudovanjavredno vstreljnostjo. Ruski naval je ustavljen. Cini naših vrlih junakov zaslužijo vso počevalo, ker so zabranili, da sovražnik, dasiravno na tem ozemlju v premoči, ni mogel prebiti naše bojne čete.

Boji ob Dnjestru.

O srečno prestalih bojih ob Dnjestru, kjer stojijo naši slovenski fantje in može, kateri boji pa so zadnje dni skoro popolnoma ponehali, poročajo sedaj iz Černovic: Sila ruskih naskokov na izhodno-galicki fronti v gozdnati okolici Dnjestra in na gozdnatih obmejnih višinah se ni zmanjšala. Rusi naravnost žrtvujejo ljudi avstrijskim krogom, da s premočjo pridobije na ozemlju. Vzrok za to je v tem, da manjka Rusom, ki streljajo iz težkih topov in iz japonskih pušk strelivo za uspešen boj iz daljave, zradi cesar skušajo v bližinskem boju doseči uspehe. To je obupni način bojevanja, h kateremu so Rusi prisiljeni, če hočejo držati svoje izhodno oporišče, kamor valove z zapada prihajajoče umikajoče se ruske čete.

Rusi so izgubili odporno silo.

Na severni in severoizhodni strani Lvova so imeli Rusi tako dobro utrjene svoje postojanke, da se jih je smatralo za nezavzetne. Že naračna lega je tako, da bi se dobra armada tam lahko ustavljal, še delj časa sovražnim napadom. Kar je manjkal še ti naračni moči postojank, so nadomestile umetne obrambne zgradbe in sicer so segale v okolico Narol-Miasta (južno od Tomaševega). Rusi so delali tu več mesecov, da so postavili postojanko, ki dela ruskim inženirjem vso čast. S pomočjo te izvrstno prirejene postojanke so nameravali Rusi ustaviti prodiranje zveznih armad, a pokazalo se je, da ruska armada ni bila sposobna izvesti načrtta svojih voditeljev. Izgubila je odporno silo.

Kako ravnajo v Rusiji z vojni ujetniki.

Švedski general Hjalmarson, ki se je vrnil iz Kitajske, kjer je imel pogovore, zadevajoče upeljavo švedskega orožništva v kitajski državi, poroča v listu „Aftonbladet“ dne 26. junija, da je videl na svoji vožnji skozi Irkutsk avstrijske vojne ujetnike, kako so prevažali vojno. Ruski so jih stražili z bici. Ko je vprašal švedski general enega teh avstrijskih vojnih ujetnikov, kako se z njimi ravna v Rusiji, mu je ta pokazal svojo roko, katera je še bila krvava od udarca, ki mu ga je zadal ruski vojak. — Z Nemiči ravna Rusi še slabše in vrhu tega morajo tudi stražati.

Slovenskim materam!

Na vas slovenske matere naslovljamo ta poziv. Največji del moških je zapustilo svoje hiše, žene in dečki, matere, sestre in brata, ter so šli v boj, da branijo državo pred sovražnikom. Skoro pojdejo tudi oni, ki so še ostali, in ve, slovenske matere, boste morale same prevzeti na-se težko skrb, da nam resite in ohranite slovensko ime in slovenski narod. Težka naloga je to, zato pa tudi dvakrat toliko častna. Mnogokrat je padala v naši minolosti tak dolžnost na naše matere in vsikdar so jo vestno izvršile.

Mnogokrat so nam bile opustošene naše vasi in mesta, ali naše matere niso obupovale, marveč so, kakor njihovi očetje, možje in bratje, izvršile svojo slovensko dolžnost. In kar imamo danes mi, njihovi potomci, na tem se imamo zahvaliti njim.

I sedaj je prišla vrsta na današnje slovenske matere, da dokazujejo, da so vredne hčere, žene in sestre svojih slovenskih očetov, mož in bratov, ki se junasko bore v današnji vojni. Slovenskih mater dolžnost ne sega na bojno polje, marveč je njihova dolžnost ta, da vredno vzgoje našo slovensko deco, našo slovensko bodočnost. Zato treba, da si je vsaka slovenska mati v svesti, da je poleg katoličanke in Avstrije tudi Slovenka, česar se ne sme nikjer sramovati, nikjer zatajiti, marveč izpovedati vsikdar odkrito in jasno. Kakor zavedna Slovenka bo vzgajala svoje otroke v slovenskem duhu, govorila bo z njimi in drugimi, prijatelji in neprijatelji, samo v slovenskem jeziku, učila jih bo, da se morajo vsikdar ponašati s slovenskim imenom in da ga ne bodo nikjer, pred nikomur in od nikogar puščale nekaznjeno žaliti in blati.

Ker nam bo vsled vojne trpelo tudi gospodarstvo in bo po mnogih krajih vse uničeno, bo dolžnost naših mater velika in težka tudi v tem pogledu! Ali, naj se ne plasiš! Tudi to se bo moglo sčasoma premagati, četudi ne naenkrat. Slovenska mati delaj, stedi in se izogiblji vsakega nepotrebrega troška, opuščaj gizdavost in zabave! Tako boš z izgledom učila tudi svojo deco. Ako boš ljubila svojo deco, in jo učila, naj se ljubi med seboj in naj to ljubezen daja tudi vsemu slovenskemu narodu, pride sloga, brez katere ni rešitve in življenja za noben narod, najmanje pa za naš slovenski!

Ako bo slovenska mati sebi in svoji deci ohranjala živo vero v Boga in lepo bodočnost svojega naroda, ako bo ohranjala neskaljen spomin na južanske svoje očete, može in brate — in ga izročala deci kot relikvijo, ohrani nam slovensko ime, narod in domovino.

Zarotite se, slovenske matere, da boste delale tako! In začnite takoj! V vas in vaših otrocih je bodočnost slovenskega naroda! Slovenske naše matere — pokažite se!

Razne novice.

* Dva župnika lavantinske škofije en dan umrli. V soboto dne 26. junija je v slovenjegraški obnišnici umrl č. g. P. a v e l R a t h, župnik pri Št. Ilju nad Turjakom. Pičila ga je muha in ga zastrupila, kar mu je povzročilo prerano smrt. Rajni je bil rojen dne 27. majnika 1855 v Hočah pri Mariboru. V mašniku je bil posvečen 22. julija 1880 in je služboval kot kaplan v Kozjem in v Staremtrgu, kot provizor pri Smiklavžu, kot župnik istotam do leta 1895, ko je bil imenovan za župnika pri Št. Ilju nad Turjakom. Njegov pogreb se je vršil dne 28. junija popoldne. Blagemu in vzornemu duhovniku svetila večna luč! — Pri Gornji Sv. Kungoti je isti dan v soboto dne 26. junija zjutraj ob 4. uri na gloma umrl tamošnji župnik č. g. M a t i j a E f e r l. Č. g. Franc Spindler, župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, je umirajočemu še podelil sv. zakramento. Pogreb se je vršil v pondeljek, dne 28. junija ob 9. uri dopoldne. Rajni je bil rojen dne 29. avgusta 1871 pri Sv. Ani na Krembergu. V duhovnika je bil posvečen dne 25. julija 1897. Kaplanoval je pri Sv. Rupertu nad Laškim, na Rečici ob Savinji, pri Veliki Nedelji, na Ponikvi ob južni železnici in pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Od 1. decembra 1907 je rajni bil župnik pri Gornji Sv. Kungoti. Č. g. Eferl je bil vzgleden dušni pastir in vztrajan in požrtvovan narodni delavec na ogroženi jezikovni meji. Svetila vrlemu rodoljubu večna luč!

Sv. birma v ptujski dekaniji se bo vršila po sledenem redu: na Hajdinu dne 3. julija, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. dne 4. julija, pri Sv. Marjeti 5. julija in pri Sv. Marku dne 6. julija.

* Novi prošt v Ptuju. Cesar je imenoval ljutomerskega dekanata vlč. g. M. Jurkovič za prošta in mestnega nadžupnika v Ptuju.

Novi vojni kurat. Č. g. Jožef Vrečko, Kaplan na Remšniku, je poklican kot vojaški kurat v Gračec v bolnišnico. Iz Remšnika je odšel v soboto, dne 26. junija.

Odlikovani slovenski vojni kurat. Č. g. Marko Sagaj, vojni kurat na severnem bojišču, je bil v priznanje junaškega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z duhovniškim zaslужnim križem 2. razreda na belo-ruščem traku. Dosedaj je že bilo devet duhovnikov naše Škofije odlikovanih z vojnimi odlikovanjem.

Častno kolajno za zasluge pri avstrijskem Ruščem križu sta od nadvojvođe Franca Salvatorja dobila č. gg. župnika Franc Gartner na Planini in štajerski rojak Frane Vuk v Borovljah na Koroskom.

* Slava slovenskim junakom! Dragi bralec! Pred kratkim si čital v tem listu kratko, a v srce se gajoče poročilo o junaški smrti za čast mile domovine četovodje Luke Majhen od Št. Ruperta v Slov. goričah. Poročilo je postal „Gospodarju“ njegov prijatelj četovodja Marko Janžekovič. A tega dopisnika tudi ni več med živimi. J. Bizjak piše v Ruše iz sevirske-

ga bojišča, da je Marko Janžekovič tudi šel pod hladno zemljo, da je bil „zauber“ fant ter dober in priljubljen in spoštovan od mošta in višjih. Služil je pri 87. pešpolku. Bodil mu lahka tuja zemljica! Ljubi njegovi starši pa ne žalujte in se tolazite z mislio, da je Vaš sin umrl najlepše in najčastnejše smrti, cesarja in domovino!

* Odlikovanje. G. dr. Ivan Fras, fregatni zdravnik, t. č. v Šibeniku, štajerski rojak iz Dragotincev župnije Sv. Jurij ob Ščavnici, je bil odlikovan s častniškim odlikovanjem signum laudis.

Za podmorski čoln se je na oklic mariborskega knezoškofijstva nabralo 1280 K 62 v.

* Prebiranje in oprostitev 43 do 50letnih črnovojnikov. Kedaj se bo vršilo prebiranje 43 do 50letnih črnovojnikov, še ni določeno. O prebirjanju in oprostitvah črnovojnikov od vojaške službe smo izvedeli sledete: Nabornim komisijam je naročeno, da se pri prebiranju posebno ozira na zdravstveno stanje starejših letnikov. Vsi, ki bodo sposobni, bodo pri vpoklicanju še enkrat združniško preiskani po poveljniku nadomestnega oddelka in vojaškem zdravnikom. Izobražava črnovojnikov se bo vršila na isti način kot pri mlajših letnikih. Za izvezbanje se bodo vporabili, kolikor bo mogoče, starejši podčastniki. Oni črnovojniki, ki so svoj čas služili v armadi, lahko vložijo prošnje za oprostitev že pred prebiranjem in sicer če le mogoče do 15. julija. Pri prošnjah za oprostitev od črnovojniške službe, kjer se gre za gospodarske ozire, predlagata okrajna glavarstvo, ali se prošnja ugodno reši ali ne. Prošnje za oprostitev se lahko vlagajo iz sledečih razlogov: 1. Posestniki kmečkih gospodarstev iz gospodarskih ozirov, 2. Občine za župane, občinske svetovale in tajnike iz javnih in 3. posojilnice in gospodarske zadruge za člane načelstva in tajnike iz gospodarsko-zadružnih ozirov. Prošnje za oprostitev je brezpogojno vlagati pri c. k. okrajinah glavarstvih.

* Pomote pri zglaševanju starejših črnovojnikov. V uradnem razglasu o zglaševanju 43 do 50letnih črnovojnikov je bilo tudi omenjeno, da se morajo zglašati vsi tisti črnovojniški zavezanci, rojeni v letu 1873 in 1874, ki so svoj čas služili v armadi, a so bili predčasno odpuščeni ali superarbitrirani. Na mnogih krajih pa so to določilo napačno razumeli in so se k prebiranju oglašali kar vsi moški, rojeni v 1. 1873 in 1874, ki še pri dosežanjih naborih niso bili potrjeni. To je napačno! Ako se je kdo napačno priglasil, naj gre takoj k občinskemu uradu, in naj prosi župana, da javi pomota politični oblasti. Ako tega ne stori, se mu zna zgoditi, da bo moral še enkrat k prebiranju. — V nekaterih občinah pa se sedaj župani in občinski svetovalci niso priglasili, češ: Nam tega ni treba, saj smo oproščeni črnovojniške službe. Tudi to ni pravilno. Po zadnji uradni odredbi so se morali tudi župani in obč. svetovalci zglašiti. Kdor tega ni storil, naj popravi pomoto, ker bi sicer utegnil imeti neljube posledice,

* Oprostitev županov in obč. svetovalcev. Mno, gi župani in člani občinskih svetov nas vprašujejo, ali bodo pri prebiranju 43 do 50letnih črnovojnikov oproščeni črnovojniške službe ali ne. Pri politični oblasti smo izvedeli, da se vrše med vojaško oblastjo in politično upravo pogajanja glede oprostitev županov in obč. svetovalcev. Stvar se ni rešena. Zatrudjuje se nam, da bo politična oblast storila vse, da se doseže popolna oprostitev. Na vsak način pa naj občine vložijo prošnje za oprostitev županov in svetovalcev.

* Oprostitev mlatičev. Nekatere občine radgonskega okrajnega glavarstva so baje potom okrajnega glavarstva poslate na vojaško poveljstvo prošnjo, naj se vojake-mlatiče in črnovojnike stare 43–50 let, ki so dobri mlatiči, tako dolgo oprosti vojaške službe, dokler se letošnja mlatve ne konča. Ne ve se sicer, ali bo prošnja ugodno rešena, ali ne, a gotovo je, da bi bilo tudi za spodnještajerske občine dobro, ako bi se z enako prošnjo obrnile do vojaške in politične oblasti. Posebno važno bi bilo to za kraje, koder ni mlatilnih strojev.

* Legitimacije za vožnjo po železnici. Občinski uradi so dobili za svoje občane od okrajnih glavarstev legitimacije ali izkaznice za vožnjo po železnici. Ce se hočejo peljati kam, idti k županu in ga proštiti, naj ti izpolni tako tiskovino in jo tudi uradno potrdi s pečatom in podpisom. Dobro je, če legitimacije pri ložijo svojo fotografijo, na katero naj župan tudi privatisne občinske pečat. Popis osebe se naj natančno izvrši. Brez uradne izkaznice se sedaj ne more nikam potovati po železnici.

* Pisma na Kranjsko se morajo oddati odprtia. Vojaška oblast je sporazumno s politično oblastjo odredila, da se vsa pisma, tudi denarnina, ki se pošiljajo na Kranjsko, morajo oddati odprta. Na pismih, dopisnicah in sploh vsaki poštni pošiljalci mora biti natančno označeno ime odpošiljatelja. Če je v tem oziru kakj pomanjkljivega, se dotična pošiljalcev ne odpošlje naprej. Strogo prepovedano je, písati o vojaških predmetih, n. pr. o odhodu ali dohodu častnikov, o nastanitvi vojakov it. t. d. Kdor hoče, da se pismo odda zaprto, n. pr. denarnina, mora to storiti še le tedaj, ko je pregledovalni uradnik (cenzor) pismo pregledal. Isto velja glede poštnih zavojev. Denarnim pismom in zavojem se ne sme pridjeti nobeno pisemo naznani. Tuđi na odrezke spremnice in poštnih nakaznic je prepovedano pisati kakša pisemna naznana. Kadar smo izvedeli, se bo tudi za Štajersko v kraftem izdala enaka odredba glede oddaje pisem. Na Korosko veljajo že sedaj enaka določila kot za Kranjsko.

Slovenska kmetijska šola v Št. Juriju ob juž. žel. Sedanja vojska je zopet pokazala, da je res kmečki stan tisti, ki vzdružuje druge stanove in celo orožene armade. Kmet zalaga vse stanove z živil. Upoštevati pa moramo, da je gospodarsko dobro izobražen kmet, ki ume do dobra izkoristiti svojo zemljo in pridobiti sebi in državi dovolj živil, dandanes glavni temelj in up boljše bodočnosti in razvoja posameznih narodov in držav. Radi tega moramo tudi sedaj v vojskinem času gledati na to, da pridobimo našemu kmečkemu stanu dovolj gospodarsko izobraženih moči. Slovenci smo na Štajerskem dobili pred leti svojo kmetijsko šolo v Št. Juriju ob juž. žel. Ta učni zavod odgovarja v vsakem oziru našim spoštnejšim Štajerskim potrebam. Radi tega priporočamo vsem tistim, ki zmorejo, naj dajo svoje sinove vpisati v to šolo. Za manjpremožne je na razpolago tudi več deželnih prostih mest. Tudi nekateri okrajni zastopi in denarni zavodi razdelijo vsako leto več štipendij za kmečke in druge mladeniče, ki stopijo v to šolo. Potuk je enoleten. Tuđi mladeniči, katerih starši sicer nimajo svojih posestev, n. pr. sinovi viničarjev, so rađevalje sprejeti. Za te se bo po vojski našlo na večjih posestih mnogo ugodnih mest. Glede pogojev sprejema in drugih podrobnosti se je treba obrniti na ravnateljstvo kmetijske šole v Št. Juriju ob juž. žel., ki daje vsa potrebna pojasnila. Opozorjam, da mladeniči, ki so izdelali kako kmetijsko šolo, uživajo tudi ugodnosti v vojaškem oziru. Služiti jim je treba namreč aktivno samo dve leti.

* Vojni ujetniki se dobe za delo. Dunajski uradni list prijavlja dne 26. junija obširno pojasnilo o pogojih, pod katerimi je dobiti vojne ujetnike za delo. V obč. je dobiti na eno delavsko mesto (občino) 200 mož, a to število se lahko zniža do 30 mož, če prevzame delodajalec tudi straženje ujetnikov, če prevzame odgovornost za dobro straženje in se zaveže, poravnati vse stroške, ki bi nastali, aki bi kak vojni ujetnik pobegnil in bi se ga ločilo. Za straženje vojnih ujetnikov se lahko porabijo oboroženi člani meščanskih gard in veteranskih društev, če so zapriseženi kot črnovojniki, dalje zapriseženo osobje za varstvo gozdov, polja in vinogradov. Porabit se smejo druge osebe, ki znajo raynati s puško, ki jih politična oblast prizna kot zaupanja vredne in jih zapriseži. Pravico, odkazovati 30 do 200 vojnih ujetnikov za delo, imajo vojaška zapovedništva, oziroma zapovedništva ujetniških taborov. Kdor hoče dobiti na delo več kakor 200 ujetnikov, se mora obrniti na vojno ministvrstvo. Tako pri vojaških, kakor pri državnih, janinah in privatnih delih, dobi vsak vojni ujetnik na dan po 20 ali 30 vinarjev, zaseben delodajalc semejo tudi več dajati. Kdor želi kaj natančnejšega izvedeti, naj se obrne na politično oblast svojega okraja.

* Za jesensko setev se moramo že sedaj pripraviti, in sicer s tem, da ne bomo po nepotrebni prodajali delavne živine, da ne bomo ž no tako dolgo baramtati, da pridemo na zadnje ob njo. Bodimo previdni! Brez delavne živini ne moremo obdelovati kmetije. Zapeljivost za prodajo volov je pa danes takoj velika, kakor še nikoli, in utegne se rasti, če pojde tako naprej. Letos bomo pridelali dosti živežja, skrbeti pa je, da ga bomo pridelali tudi za drugo leto. Če pomislimo, da bo moralo veliko našega moštva pod orožje, potem lahko vidimo, koliko rok bo manjkalo za jesensko setev in kako težko nam bo obdelati kmetijo za prihodnje leto. Zato pa glejmo, da ne pridemo po nepotrebni še ob svojo delavno živino! — Kd požanjete žito in če tam ne vsejete ajde ali repe, pa takoj zorjite prazno njivo, ali napravite praho. Za seme odberite najbolj čvrsto žito.

* Pazite na ogenj! Mariborsko c. k. okrajno glavarstvo je izdalо uradno odredbo, katera določa, da se mora pri vsakem skedenju, na deželi in v mestih, vaseh ali trgih, postaviti velika kad ali kaka druga posoda za vodo. Posoda se mora napolniti takoj z vodo, ko je žito spravljeno v skedenju, da se more v slučaju izbruha požara pravočasno ogenj pogasiti. Županom in orožništvu je naročeno, da morajo strogo nadzorovati, ce se je ta odredba povsod izvedla ali ne. Kdor bi temu uradnemu navodilu kljuboval, se bo po politični oblasti strogo kaznoval. Zelo pripravno je, ako se pri skedenjih postavijo cementne kadi, kakor jih po nekod uporabljajo za pripravo galice v vinogradih.

* Kuga slinovka v celjskem in vrainskem okraju. Ker se je pojavila v celjskem okraju, kakor tudi v okolju celjskega mesta ter v vrainskem okraju živinska kužna bolezen slinovka, je izdalо namestništvo odredbo, s katero se določa, da je vsak izvoz in uvoz živine, svinj, ovc in koz iz teh okrajev, oziroma v te okraje preprečen. Prepovedani so v teh okrajih tudi živinski sejmi, prodaja živine iz enega v drug kraj, iz enega hleva v drug hlev, skupno napajati živino pri študencih in drugih vodah. Nadalje je tudi prepovedano osebam, ki imajo opravka s tuo živino, hoditi v živinske hleva v označenih okrajih. C. k. okrajno glavarstvo v Celju je pooblaščeno, da sme v posebnih, ozira vrednih slučajih dovoliti olajšave.

* Krušne karte in nakaznice za moko izdajejo voditelji ljudskih šol in ne več župani. Komur primanjkuje moko ali bi rad dobachal kruh pri peku, se naj obrne do nadučitelja, ki ima dotične tiskovine na razpolago.

* Določitev cen za moko. Štajerska c. k. namestništva naznana: Sporazumno z vojno-žitnimi prometnimi zavodom je namestništvo za prodajo moko v ve-

Letgovini določila sledče cene: Za nemešano navadno pšenično moko 56 K 78 v za 100 kg, za fino pšenično moko za peko 73 K 30 v, za nemešano pšenično krušno moko 52 K, za nemešano rženo moko 49 K 26 v, za ječmenovo moko 49 K 26 v, za koruzno moko in koruzni zdrob 49 K 26 v. Glede činkvatin-moke je namestnija določitev cen določila za pozneje. Cena mešane pšenične moke za kuho se naj zračuna na podlagi zgoraj določenih cen po količini ene ali druge vrste moke. Cene veljajo za čisto težo, in sicer za oddajo v mlinih. V podrobni trgovini se cene zvišajo za toliko, kolikor stanejo prevozni stroški in drugi izdatki ter se vračuna meščanski v trgovstvu običajni dobiček. Moka, ki se nahaja v mlinih, se sme, če se je dotično žito kupilo na Ogrskem, prodajati pri višji ceni, tako, da ni mogoče dotično moko prodajati po zgoraj določenih cenah, do 1. julija pa tisti ceni, ki odgovarja natančno dokazni nakupni ceni, za žito s pridatkom v deželi navadnega meščanskega dobička. Od 1. julija naprej pa se v nobenem slučaju ne smejo zahtevati višje cene, kakor so gorej navedene. Politične oblasti I. instance pa morajo razmere glede cen moke načanko zasledovati. Zoper tiste, ki bi se pregrešili s pretiranimi cenami, se mora takoj napraviti ovadba.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 256 do 280 K, srednje debeli 232 do 252 K, suhi 216 do 228 K; debele krave 232 do 248 K, srednje debele 168 do 208 K, suhe 152 do 164 K; biki 216 do 260 K, mlada živina 204 do 250 K; teleta 250 do 280 K, izjemoma 290 do 300 K; mlade svinje 300 do 370 K, debele svinje 352 do 360 K, srednje debele do 100 K, mesne svinje 350 do 360 K; ovce 150 do 180 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjab in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 11 K, kislo 8.00 do 10.00, slama 8.00 do 9.00 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40 proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, fižol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, prosenčno 100 do 140 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 68 do 96 K, ržena moka 64 K, pšenična moka št. 0 96 do 118 K, št. 4 80 do 96 K, št. 6 (črna) 68 do 72 K (100 kg). Jajca komad 12 do 14 v, krompir 20 do 26 v 1 kg, mleko 32 do 34 v liter.

* **Povišanje davka na žganje.** Cesarska naredba z dne 1. julija določa, da se povisha davek na žganje za 20 vinarjev pri litru alkohola.

* **Boj zoper muhe.** Kakor znano, so muhe prenašalke mnogih kužnih bolezni pri ljudeh in živini. Radi tega moramo mušjo zalego prav pridno zatirati. Stajerska namestnija priporoča, da se gnojne jame in smetišča, ki so glavna zbirališča muh, dobro zakrijejo in z apnenim beležem vsak teden enkrat polijejo. Priporoča se tudi, da se živinski hlevi z apnenim beležem večkrat pobelijo, in sicer vsaki kotiček, da se tako muhe ne morejo tako močno zarediti. Ob enem se tudi priporoča, da se z apnenim beležem pridene nekoliko modre barve, ker se baje muhe sten, ki so modro pobarvane, ne držijo tako, kot onih, ki so samo z apnenim beležem prevlečene. Izborno sredstvo za preganjanje muh so tudi lastovke in druge ptice-pevke. Radi tega moramo gnezda teh koristnih živalic dobro zavarovati pred mačkami.

* **Dva otroka zgorela.** Od Sv. Urbana pri Ptiju se nam poroča: V petek dne 18. junija zjutraj je izbruhi bil na neznan način požar pri želariju Francu Rodošak v Placarskem Vrhu. Upičil mu je hišo in gospodarsko poslopje. Najžalostnejše pri tem požaru je bilo to, da sta zgorela dva otroka, in sicer Svetno deklete in Gletni fantek, ker ju ni bilo mogoče rešiti. Revčeka sta spala v podstrešju v krmu. Zaradi poprave notranjih hišnih prostorov je družina spala v podstrešju. Zgorela je tudi ena svinja, in vsa krma in živež za ljudi. Fr. Rodošek kot zelo skrben oče je tem bolj nesrečen, ker je dne 27. januarja f. 1. padel na gališčem bojišču najstarejši sin Franc, ki je bil svojim starišem velika pomoč. Nesrečnega pogorelca priporočamo pomoči sošedov. Načnadno se nam še poroča, da je bilo srce pretresujoče, ko sta nesrečna otroka v dimu in ognju na podstrešju klicala na pomoč, katera pa je bila nemoguča.

Sestletni otrok v medvedovih kremljih. Iz mesta Djur na Ogrskem se poroča: V potovalnem cirkusu, ki je došel semkaj, je dne 20. junija prišlo do burnih prizorov. Ravnateljstvo cirkusa je naznalo, da si občinstvo pri predpoldanskih vajah lahko pogleda živali. Večje število otrok se je podalo v cirkus. Med temi je bil tudi sestletni sinček vletržca s papirjem Izidorja Hermana. Sinček je bil s hrbotom obrnjen proti kletki, v kateri se je nahajjal medved. Zverina je skozi kletko s svojimi mogičnimi tacami zagrabiла obleko do smrti prestrašenega otroka in ga je s svojimi kremlji do krvavega „božala“ po glavi, obrazu in ramah. K sreči so bili služabniki, se predno je bilo prepozno, pri rokah, in so oteli otroka iz njegovega mučnega položaja. Stariši ponesrečenega otroka so proti ravnateljstvu cirkusa radi premajhne skrbi, oziroma zanemarjanja varstva in nadzorstva, vložili kazensko ovadbo. Isti dan je doletel ravnatelja cirkusa še drugi razburljivi dogodek. Cebro so peljali v neko hišo, kjer so jo nameravali skopati. Med potjo pa se je zdivljana žival odtrgala in je zdirjala v hišo stavbenika Jožeta Bethy. Tam je na dvorišču pada v odprto jamo za apno. Žival se je v jami zadušila in v sveže ugašenem apnu zgorela. Lastnik cirkusa zahteva sedaj od stavbenika nič manj nego 10 tisoč K odškodnine.

* **Maribor.** Magistrat je določil tudi najvišje cene za črešnje. Litar črešnje se ne sme dražje prodava-

jati kot po 48 vinarjev. Tušli za ostalo sadje se bodo določile najvišje cene.

* **Maribor.** Mnogi so mnenja, da morajo osebe tudi za vožnjo po železnici severno od Maribora imeti izkaznice. Na uradnem mestu smo izvredeli, da na progi severno od Maribora ni treba uradnih izkaznic. Pač pa je dobro, če se vzame seboj, kakša listina, iz katere je razvidno, kdo da si. Izkaznice za vožnjo proti jugu in po koroški progi se dobijo na okrajnem glavarstvu soba št. 6.

* **Hoče.** Dne 19. junija proti 7. uri zvečer se je na tukajšnji železniški postaji odtrgal poštni železniški voz od tovornega vlaka. Odtrgani poštni železniški voz, ki je vozil sicer nekoliko bolj počasi, kakor prednji del vlaka, je kljub temu trčil v prednji del vlaka, ki se je med tem časom že ustavil, s tako silo, da je bilo vsled sunka poškodovanih več oseb, in sicer poštni oficijal Franc Bežan, poštni pristav Anton Gelih in še 6 drugih oseb.

* **Hoče.** Dne 24. t. m. se je tukaj obhajalo slavlje v spomin na našo zmago pri Kustoci. Slavlja se je udeležila tudi godba iz okolice. Ko se je godba zvečer vračala domov, je padel med postajama Hoče in Orechovava neki godelc iz železniškega vlaka tako nesrečno na železniški tir, da so ga morali spraviti nezavestnega v mariborsko bolnišnico. Dvomi se, da bo okreval. Kot vrzok nesreče se navaja, ker niso bila vrata železniškega voza dobro zatvorjena.

* **Hoče.** Vabimo na redni letni občni zbor naše Kmečke hranilnice in posojilnice v Hočah, ki se vrši v nedeljo, dne 18. julija 1915, v prostorih načelnika Karola Novaka v Spodnji Hoči po ranem sv. opravlju. Dnevni red: 1. Računski zaključek za leto 1914. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Slučajnosti. — Hoče, dne 28. junija 1915. Načelstvo.

* **Sv. Jakob** v Slov. gor. Spoštovana Arnuževa družina je dobila te dni s severnega bojišča uradno poročilo, da je tukajšnji trgovec Rudolf Arnuž, sin učitelja in posestnika g. Jurija Arnuž, padel. Uradno poročilo pravi, da je Arnuž padel pri Bojani v Galiciji in sicer že dne 9. septembra 1914. Arnuž je služil kot korporal pri našem domačem polku. Rajni zapušča očeta in mater, mlado vdovo in dve hčerkici. Arnuž je bil zvest naš pristaš, unak, počivaj v miru v gališki zemlji! — Na otoku Malta je baje v ujetništvu tukajšnji posestnik Karol Ferk. Lanski jesen je bil Ferk od Srbov ujet in nato odpeljan na otok Malta.

* **Ljutomer.** V ruskem ujetništvu je umrl g. Fedor Kukovec, tržan in pekovski mojster.

* **Stročja vas** pri Ljutomeru. Tudi v naši vasi imamo odlikovanca z veliko srebrno hrabrostno svinčino. Ta hrabri junak je naš Janez Kosi, korporal 87. pešpolka. Cast!

* **Noršinci** pri Ljutomeru. Padel je na severnem bojišču Emerik Belc, četovodja pri 87. pešpolku, junaške smrti. Padli junak je sin tukajšnjega trgovca in posestnika ter bratranec že dvačesar odlikovanega usmiljenega brata g. Bertolda. N. v. m. p.!

Grabe pri Središču. Kakor javlja zasebno poročilo, je dne 30. maja šel v večnost tukajšnji rojak Alojzij Lončarič, brat č. g. kaplana Josipa Lončariča pri Kapeli. Služil je od meseca oktobra pri 3. saperskem bataljonu in še dne 28. maja pisal domov, da je zdrav. Bil je izučen sodar, močen in bistromen. Počivaj v miru v krvavi zemlji gališki!

Ptuj. Dne 19. t. m. je bil, kakor smo že poročali, na dvorišču tukajšnje pionirske vojašnice ustrezen korporal Sporer, ker je na cesti oropal posestnika Markeža. Njegov roparski sodrug, posestniški sin Frane Kokol, je sedaj v preiskovalnem zaporu že tudi priznal, da se je udeležil omenjenega cestnega ropa. Kokol pride pred mariborsko izjemno sodišče.

* **Celje.** Dne 24. junija sta se igrali dve deklinci in štiriletni deček slikarskega mojstra Dobravca v nekem čolnu, ki je bil pritrjen ob sohi mosta čez Savinjo. Čoln se je nenadoma odpel od sohe in je plul proti kapucinskemu mostu. Dekleta ste skočili v vodo in sta se še rešili, med tem ko je dečku, ki je tudi skočil v vodo, pretila nevarnost, da utone. Trgovski uradnik Karol Kos, ki se je nahajjal na obrežju, je to opazil in je otel dečka gotove smrti. Deček je bil že popolnoma izmučen. Vsega preplašenega in mokrega so zanesli ubogega dečka v hišo k staršem.

Kalobje. Izpod Kalobja se nam poroča, da se je dne 16. junija v svoji hosti ustrelil Anton Pinter, p. d. Hodnik, kmet v selu Sotensko št. 5. Bil je zvest pristaš in naročnik zloglasnega „Štajerca“ v Ptiju in hud alkoholist.

Videm ob Savi. Kakor se nam poroča, je bilo v videmski dekaniji birmah 5081 otrok in sicer v Brežicah 1437, na Bizejskem 731, v Piščah 484, na Vidmu 405, v Rajhenburgu 1180, v Sevnici 844 birmancev.

Zadnja poročila došla v četrtek, 1. julija. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglaša:

Dunaj, 30. junija.

Rusko bojišče.

V izhodni Galiciji se vršijo ob reki Gnili-Lipi, in ob reki Bug nizvod Kamionke—Strumilove krvavi

boji, kojih potek je za nas ugoden. Med rekama Bug in Vislo se načaljuje umikanje sovražnika. Njegove zavdje čete, ko so krile umikanje, so bile včeraj ne-nadoma napadene in poražene. Naše čete so prekorile nižino Tanew in zavzele višinske obronke pri Frampolu in Zaklikowu.

Vsled uspehov zavezniških čet na izhodni strani reke Visle so bili Rusi prisiljeni zapustiti tudi na zahodni strani reke Visle postojanko za postojanko. Tako se umikajo od danes po noči iz močnih bojničev Zawichost—Ozarow—Sieno v smeri proti Visli. — Naše čete so zasedle Zawichost.

Italijansko bojišče.

Po večdnevni odmoru so se začeli Italijani na bojni črti ob Soči in zopet živahno gibati. Predvčeraj (v pondeljek, dne 28. junija) zvečer so naše čete odbole vse sovražne napade pri Plavah. Na ozemlju Zagrad—Tržič je sledil po več manjših brez-uspešnih sunkih sovražnikov v pretečeni noči splošen napad. Tudi ta sovražni napad je bil povsed odbit.

Istotako so bili brezuspešni vsi ponovni sovražni napadi danes zjutraj pri Selcah in Tržiču. Na celih južno-zahodnih bojničev načeljujejo artillerijski boji, ki so zlasti ob Soči zelo srditi.

Srbsko bojišče.

Kot odgovor na srbski napad pri Šabcu je metal včeraj zjutraj oddelek našega zračnega brodovja bombe na skladisče za orožje pri Belgradu in na taborišče Orozac južno-zahodno od Obrenovaca in sicer s prav dobrim uspehom. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berlin, 30. junija.

Naše napadanje ob Gnili-Lipi napreduje. Položaj na izhodni in severozahodni strani Lvova je nespremenjen. Med rekama Bug in Visla so dosegle nemške in avstro-ogrške čete okolico Belz, Komarow, Zamoces in severni rob gozdovite nižave ozemlja reke Tanew. Na levem bregu reke Visla se je sovražnik v okolici mest Zawichost in Ozarow zacet umikati.

Za našo bojno črto smo prisilili sovražni zračnopolov, da se je moral spustiti na zemljo. Zračnopolovce smo ujeli.

Kaj so zasedli Italijani.

Iz poročil, ki jih priobčuje Adelt v „Berliner Tageblatt“, je posneti: Tržič je v italijanskih rokah, mi ga sploh nismo utrdili in držali. Gorica je v naših rokah, istotako gora Sabotin s Sv. Goro. Tolmin in Volčje ležita med našo in italijansko fronto. Kobarič in kraj Bovec (ne prelazi) sta v italijanskih rokah. Za Krn se še vedno bijeo boji. Naši in Italijani priznajo kolikor mogoče vasem, kojih prebivalci se skrivajo po noči v skalnatih duplinah, po dne pa opravljajo svoje delo.

Nemec hvali Slovence!

Vojni poročevalci graške „Tagesposte“ na italijanskem bojišču, Lennhoff, opisuje v svojem poročilu z dne 29. junija, kako vsi avstrijski narodi tekmujejo v bojih zoper Italijo glede vstopnosti in junaštva. Lennhoff omenja med drugimi posebno tudi Slovence in pravi:

„Se eno ljudstvo moramo omeniti, o katerem je časopisje naših sovražnikov popolnoma krivo trdilo, da je le s hladnimi senci šlo v boj: to so Slovenci. Italijani, ki so v dosedanjih bojih imeli opraviti z njimi, so čutili že dovolj dobro, koliko je na teh trditvah resnice. Z nekako sveto jezo so Jugoslovani in navdahnjeni zoper vse, kar je laško in njih vođitelji so polni vyzvišene hvale o svojih Slovencih.“

Gonja proti papežu.

V Rimu so velike rabuke proti papežu. Ničvrede osebe so preoblečene v duhovniško in meniško obliko ter razgrajajo po ulicah. Zahtevajo, da se izvoli nov papež, ker je sedanji baje preveč naklonjen katolički Avstriji. Kačar treba kaj prikriti, se brezverci vedno in povsed obračajo proti cerkvi. Sedaj je treba prikriti neuspehe v vojski proti Avstriji in poraze v Libiji.

Crnogorci v Skadru.

Crnogorci so zavzeli Sv. Ivan Meduvanski, Ljubljana in Skader.

priatelj moj,

Gre na vsake pot z menoj!

Ker se večkrat z njim krepčam,
Vedno zdrav želod' īam!**Najboljše krepčilo želodoa!**

Sladki in greski.

Pazite na pristnosti!

Posebno na kolodvorih!

Vsak svoj mlinar.

S poleg stojecim ročnim mlino lahko zamelje vsakdo doma svoje zrnje, kakor koruzo, ječmen, žito, oves. Mlin je tako trpežen in stane samo 20 K; plača se lahko tudi v 4 enakih mesečnih obrokih. Naročila sprejema Teodor Zdarski v Mariboru ali Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor.

296

Za spomlad
priporoča domača in narodna trgovina
Franc Lenart
v PTUJU

večinoma razno novodočlo blago za obleke. Ker se vrši najbrž letos sv. birma, opozarjam cenj. botere in botre že naprej, da preskrbijo svojim birmancem lepo obleko, ki pa se dobri primeroma današnjim razmeram po ugodnih cenah istotako pri Francu Lenart v Ptiju.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem.
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meui.

192

**Narodna trgovina
Alojz Brenčič
v PTUJU**

priporoča za spomlad in leto lepo izbiro štov in volne za moške in ženske obleke kakor tudi vsakovrstnega platna za životno in poseljno perilo. Nadalje nudi gotovo perilo, potem hlače, predpasnike, kravate, ovratnike, zavrtnice, odeje, dežnike, preproge, različne rute ter vobče vse, kar spada v to stroko. Priporoča se Alojzij Brenčič v Ptiju.

Najboljša KOSA se debi samo
V PRVI GORENJSKI RAZPOŠILJALNICI
IVAN SAVNIK, KRAJNJE Gorenjsko.

65, 70, 75, 80 ctm
6½, 7, 7½, 8 pesti

Gorenjska kosa stane samo kron 2—, 2·20, 2·40, 2·60, za katero se garantira.

Kdor naroči deset kosov skupaj se mu pošlje poštne prosto!

Zahlevajte krasni ilustrovani cenik zastonj!

223

544

Pozor kmetovalci!

Prehrbite si prevedeno, posebno sedaj v vojstvuščem času, jasno, zanesljiva in kajjiva semena, a. pr. domačo, nemško (Lucerna), kanafino doletjo, keso, pece rumeno in rudoče, splet vra poljika, kakor tudi vrta in svedična semena od zanuse in ostalih tudi tvekla Mačnica, ki se dobivajo pri domači tveki.

L RAVNIKAR : CELJ

Trgovina s špecerijskimi blagoza, z herbarimi in delavnimi pridelki ter zalogi vseh vrst zelenjavičnih vrst.
Solidna in točna postrebita.

Gospo-Gospodinje-Kuharice!

Ali že poznate pripravo „Weck“ za vkuhanje vsakovrstnega sadja in zelenjadi? Če ne, zahtevajte takoj zastonj cenik od Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slovenskih goricah.

Tvrdka**Milan Hočevar Celje**

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznanjam, da v moji trgovini dobivate zanesljivo kajjiva semena za polje in vrte po solidni ceni

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

Domača ali konjsko deteljno seme, potem Lucerner ali nemška, Inkernat za enkrat kosit, Eparset, takozvana večna detelja, Travino seme za mokre in suhe travnike, Korenjevo seme, Runkelnovo repo, rudečo dolgovato, rumene dolgo in okroglovo, Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafijo in žveplo za vinograde.

Obilnega obiska pričakujč biležim z velespoštovanjem

Tvrdka M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

Serravallo-vo železnato China-vino

najboljše pripravljeno in pripravno kot
darilo za

ranjene vojake**in rekonvalescente.**

od zdravnikov priporočano izborno okrepljeno sredstvo.

Se dobi v lekarnah

J. Serravallo. c. kr. dvorni dobavitelj,
Trst—Barkovlje

Ljudska hraničnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranične vloge po

4¹/₂ 0₀

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure depoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hraničnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I.nadstr.